

Poziom średniozaawansowany

Plan na dzisiaj

- Dekoratory
- 2. Obsługa błędów w Pythonie
- 3. Praca z plikami tekstowymi (.txt) część 1

DEKORATORY

Dekoratory

- Do tej pory nauczyliśmy się używać gotowych dekoratorów, takich jak @staticmethod,
   @classmethod czy @abstractmethod.
- Teraz spróbujemy nauczyć się definiować własne dekoratory.
- To ćwiczenie może pozwolić nam zrozumieć jak potężnym narzędziem w Pythonie są funkcje.

Funkcje - obiekty pierwszej kategorii

- W Pythonie funkcje są obiektami pierwszej kategorii. To znaczy, że funkcję (nie tylko jej wynik) można przypisać do zmiennej.
- Można ją przekazać jako argument do innej funkcji.
- Na przykładzie obok, funkcja greet_kryśka, przyjmuje jako argument inną funkcję, po czym wywołuje ją jako argument podając imię "Kryśka".

```
In [1]: def say_hello(name):
            print(f'Siemka {name}!')
   [2]: def say_goodbye(name):
            print(f'Trzymaj się, {name}!')
   [3]: def greet_kryŚka(greeting):
            return greeting('Kryśka')
[n [4]: greet_kryŚka(say_hello)
Siemka Kryśka!
  [5]: greet_kryśka(say_goodbye)
Trzymaj się, Kryśka!
```

Funkcje wewnętrzne

- W Pythonie można również tworzyć funkcje wewnątrz innych funkcji.
- Taka wewnętrzna funkcja działa na wyłączny użytek funkcji, we wnętrzu której jest zdefiniowana. Nie można się do niej dostać z zewnątrz w żaden sposób.
- Na przykładzie obok mamy funkcję, która w swoim ciele definiuje inną funkcję, po czym ją wywołuje.

Zwracanie funkcji

- Jedna funkcja może zwracać inną funkcję jako wynik swojego działania.
- Taką funkcję nazywamy fabryką.

```
In [9]: def greeting(time):
            def morning_greeting(name):
                return f'Good morning, {name}!'
            def afternoon_greeting(name):
                return f'Good afternoon, {name}!'
            def late_night_greeting(name):
                return f'Good night, {name}!'
            if time is 'morning':
                return morning greeting
            if time is 'afternoon':
                return afternoon_greeting
            return late_night_greeting
In [10]: greeting_fun = greeting('morning')
In [11]: greeting_fun('John')
  t[11]: 'Good morning, John!'
```


- Nawet najprostszy dekorator używa wszystkich trzech poznanych technik:
  - przyjmuje funkcję jako swój argument
  - definiuje wewnętrzną funkcję
  - zwraca funkcję jako wynik swojego działania

Autor: Michał Nowotka

- Dekorator jako jedyny argument, przyjmuje funkcję, którą ma udekorować.
- W środku definiuje funkcję tradycyjnie nazywaną wrapper, która wykonuje funkcję, którą dekorujemy ale oprócz tego wykonuje jakąś dodatkową czynność (w naszym przykładzie dopisuje dodatkowe napisy przed i po wyniku funkcji)
- Zwraca wrapper jako swój wynik.

Autor: Michał Nowotka

- Zauważmy, że po zastosowaniu dekoratora, zwraca on oryginalną funkcję owiniętą we wrapper. Zatem końcowy użytkownik nie dotyka teraz oryginalnej funkcji tylko wrappera.
- To znaczy, że wrapper musi przyjmować dokładnie takie argumenty co opakowana funkcja żeby mógł je do tej opakowanej funkcji przekazać.
- Problem polega na tym, że ciężko z góry przewidzieć jaką funkcję ktoś opakuje w dekorator, który piszemy i jakie ona będzie mieć argumenty.
- Dlatego też sygnatura wrappera powinna zawsze wyglądać tak: def wrapper(*args, **kwargs), dzięki czemu jesteśmy w stanie opakować dowolną funkcję.

```
n [1]: def my_decorator(func):
          def wrapper(*args, **kwargs):
              return 'DECORATED --> ' + func(*args, **kwargs) + ' <-- DECORATED
          return wrapper
n [2]: def hello name(name):
          return f'Hello, {name}!
n [3]: def hello_two_names(first_name, second_name):
          return f'Hello, {first_name} and {second_name}!'
      hello_name('Krzysiek')
      'Hello, Krzysiek!'
      my_decorator(hello_name)('Krzysiek')
     'DECORATED --> Hello, Krzysiek! <-- DECORATED'
      hello_two_names('Krzysiek', 'Olga')
      'Hello, Krzysiek and Olga!'
n [7]: my_decorator(hello_two_names)('Krzysiek', 'Olga')
       'DECORATED --> Hello, Krzysiek and Olga! <-- DECORATED'
```


- W dwóch poprzednich slajdach dekoratora używaliśmy w ten sposób: dekorator(dekorowana_funkcja)(argumenty)
- Takie użycie dekoratora nie jest zbyt czytelne, ale przecież Python daje nam zupełnie inny sposób.
- Kiedy mamy już zadeklarowany dekorator możemy go użyć dosłownie dekorując funkcję pisząc nad nią @nazwa_dekoratora.

Napisz dekorator o nazwie thrice, który powoduje wykonanie się opakowanej funkcji trzykrotnie.

Napisz dekorator, który przed wykonaniem opakowywanej funkcji wypisze jej argumenty, a po wykonaniu wyprintuje komunikat "Wykonano z x argumentami", gdzie x to liczba podanych argumentów do opakowywanej funkcji.

Stwórz dekorator, który wykona funkcję opakowywaną lub nie, w zależności od wartości zmiennej globalnej SHOULD_BE_RUN (wartość True uruchamia funkcję, wartośc False oznacza, że powinien się pojawić tylko napis "Pomijam…".

Prosty dekorator - debugowanie

- Każda funkcja ma kilka specjalnych atrybutów:
  - __name__ przechowuje nazwę funkcji
  - __doc__ przechowuje dokumentację (docstringi) funkcji drukowane wtedy, kiedy ktoś wywoła wbudowaną w Pythona funkcję help.
  - __module__ ścieżkę do modułu, w którym zdefiniowana jest funkcja.
- Niestety kiedy udekorujemy funkcję, wszystkie wymienione wyżej atrybuty będą pobrana nie z tej funkcji a z wrappera.
- To znacznie utrudnia debugowanie.
- Dlatego Python w swoim standardowym module o nazwie functools dostarcza dekoratora @wraps.
- Tym dekoratorem należy udekorować wrapper a wtedy zaciągnie on atrybuty z funkcji, którą opakowuje.

```
In [6]: hello_name.__name__
Out[6]: 'wrapper'
In [7]: hello_name.__module_
Out[7]: '__main__'
In [8]: print.__name___
Out[8]: 'print'
In [9]: print. module
Out[9]: 'builtins'
```

Prosty dekorator - ostateczna wersja


```
In [1]: from functools import wraps
In [2]: def my_decorator(func):
   ...: @wraps(func)
   ...: def wrapper(*args, **kwargs):
               return 'DECORATED --> ' + func(*args, **kwargs) + ' <-- DECORATED'
   ...: return wrapper
In [3]: @my_decorator
   ...: def hello_name(name):
   ...: return f'Hello, {name}!'
In [4]: hello_name('Krzysiek')
Jut[4]: 'DECORATED --> Hello, Krzysiek! <-- DECORATED'
In [5]: hello_name.__name
   [5]: 'hello_name'
```


Dodaj do poprzednich funkcji docstringi oraz sprawdź działanie atrybutów __name__, __doc__ oraz __module__. Opakuj funkcje z wykorzystaniem dekoratora wraps tak, by wartość __name__ była taka sama jak opakowywanej funkcji.

Stwórz dekorator obliczający i wypisujący czas działania funkcji.

WYJĄTKI – OBSŁUGA BŁĘDÓW W PROGRAMIE

Cwiczenie na rozgrzewkę: napisz obsługę błędu błędnego użycia funkcji podaj_imie. Funkcja powinna przyjmowac jeden parametr imie typu str. Jeżeli użytkownik poda inny typ, funkcja zamiast wyprintować podane imię powinna wypisać komunikat o błędzie i zwrócić -1.

- Wyjątek jest następstwem pewnej specjalnej sytuacji podczas wykonania programu.
- Sytuacja, która doprowadziła do podniesienia wyjątku nie należy do głównego scenariusza wykonania programu.
- Wyobraźmy sobie, że piszemy funkcję która jako argument przyjmuje ścieżkę do pliku a zwraca liczbę słów w danym pliku.
- Spodziewamy się, że w optymistycznym oraz najczęstszym scenariuszu plik, do którego podana jest ścieżka, będzie istniał.
- Może jednak zajść sytuacja w której ktoś popełni błąd i poda ścieżkę, która nie istnieje. W takim razie nasza funkcja może podnieść wyjątek, informując wywołującego o wystąpieniu specjalnej sytuacji.

- Każdą specjalną sytuację należy jakoś obsłużyć.
- Każdy wyjątek, który nie zostanie obsłużony spowoduje zakończenie działania programu.

- Jeśli wywołujemy funkcję, o której wiemy, że może podnieść wyjątek i chcemy obsłużyć tę sytuację, to należy ją wywołać w bloku try.
- Po bloku try musi wystąpić blok except i/lub blok finally.

- Jeśli wywołujemy funkcję, o której wiemy, że może podnieść wyjątek i chcemy obsłużyć tę sytuację, to należy ją wywołać w bloku try.
- Po bloku try musi wystąpić blok except i/lub blok finally.

```
print(10/0)
   ...: except:
            print("Nie dziel przez zero!!!")
   ...: finally:
            print("Blok finally. Zawsze wykonywany.")
Nie dziel przez zero!!!
Blok finally. Zawsze wykonywany.
```


- Jeśli wywołujemy funkcję, o której wiemy, że może podnieść wyjątek i chcemy obsłużyć tę sytuację, to należy ją wywołać w bloku try.
- Po bloku try musi wystąpić blok except i/lub blok finally.

- Instrukcje w bloku finally wykonają się zawsze, niezależnie od tego czy wyjątek zostanie wyrzucony czy nie.
- Blok finally jest bardzo ważną konstrukcją kiedy używamy cennych zasobów, które musimy zwolnić nawet jeśli wystąpi wyjątkowa sytuacja.

- W bloku except znajduje się kod obsługi przechwyconego wyjątku. Po słowie kluczowym except może zostać podana nazwa klasy wyjątku, którego obsługi dotyczy ten blok.
- Wszystkie podane niżej wyjątki (jak również pozostałe) dziedziczą po ogólnej klasie BaseException. Przy tworzeniu własnych wyjątków zaleca się dziedziczyć po typie Exception.

TypeError, AssertionError, KeyError, ModuleNotFoundError, IndexError, NameError, ZeroDivisionError, SyntaxError


```
[8]: try:
           print(10/0)
  ...: except TypeError:
        print("Nie dziel przez zero!!!")
ZeroDivisionError
                                          Traceback (most recent call last)
<ipython-input-8-ed8346617e9b> in <module>
     1 try:
           print(10/0)
     3 except TypeError:
           print("Nie dziel przez zero!!!")
ZeroDivisionError: division by zero
```


 Można poinformować program, że spodziewamy się wystąpienia jednego z dwóch lubi więcej wyjątków (lepiej tego nie nadużywać, jeśli nie jesteśmy pewni)

Obsługa wyjątków - przykłady

- TypeError operacja/funkcja wykonywana ze złym typem obiektu (np. '2' + 2)
- KeyError klucz (np. w słowniku) nie może być znaleziony
- IndexError próba dostania się do nieistniejącego elementu (np. w liście)
- ModuleNotFoundError importowany (cały) moduł nie może być znaleziony
- AssertionError asercja (wykorzystywana np. w testach) kończy się niepowodzeniem
- NameError obiekt nie może być znaleziony (np. zmienna przed deklaracją)
- SyntaxError niepoprawna składnia (np. wyrażenie: a (=):1+2)
- ZeroDivisionError dzielenie przez zero

 Aby własnoręcznie podnieść wyjątek (wymusić go) w naszym kodzie, używamy słowa kluczowego raise. Podajemy po nim nazwę klasy wyjątku, który chcemy podnieść albo konkretną instancję tej klasy.

```
In [15]: try:
    ...: raise SyntaxError
    ...: except SyntaxError:
    ...: print("Nastapił błąd syntaktyczny!")
    ...:
Nastapił błąd syntaktyczny!
```

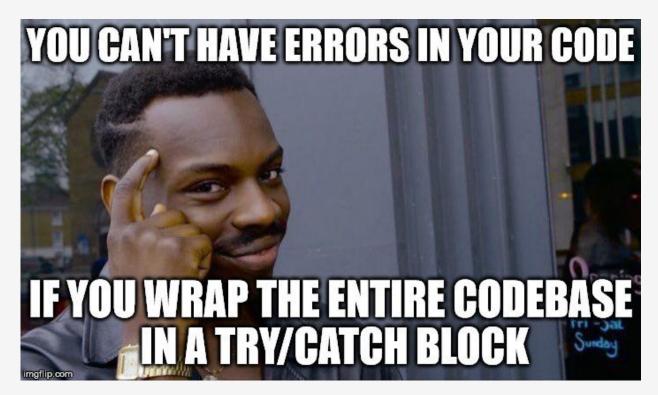

- Bloków except może być wiele, np. po jednym bloku na każdy spodziewany typ wyjątku.
- Jeśli kilka różnych typów wyjątków będzie obsłużonych w tym samym bloku, ich typy można podać w postaci krotki.
- Po typie wyjątku można użyć słowa kluczowego as oraz nazwy zmiennej, do której zostanie przypisana konkretna instancja wyrzuconego wyjątku. Możemy jej użyć w kodzie obsługi np. aby zbadać treść komunikatu o błędzie.

 Samo słowo except bez podania typu albo konstrukcja except Exception obsłużą każdy wyjątek, niezależnie od jego typu. Takie przechwytywanie wszystkich wyjątków, nie zważając na ich typ jest nazywane Pokemon exception handling i powszechnie uważane za antywzorzec

programowania!

- Tworzenie własnych wyjątków polega na dziedziczeniu po klasie Exception.
- Takie wyjątki możemy podnosić jak każde inne w naszym kodzie.

Spróbujmy wymusić zwrócenie przez program kilku wyjątków...

- Napisz funkcję przyjmującą jeden argument. Sprawdź jego typ we wnętrzu funkcji, w przypadku kiedy będzie to:
- typ str podnieś własny wyjątek StrArgTypeError,
- typ int/float podnieś własny wyjątek NumberArgTypeError,
- typ bool podnieś własny wyjątek BoolArgTypeError.
- Jeżeli argument będzie miał długość większą niż 1 (np. jako lista, tuple'a, set itd) podnieś wyjątek LenGreaterThanOneError.
- Funkcja powinna wyprintować 'None jest okej', jeżeli argument będzie miał wartość None. Wszystkie wyjątki należy obsłużyć wewnątrz bloku if __name__ == '_main__' przy wywoływaniu funkcji.

OPERACJE NA PLIKACH

Operacje na plikach

- Aby móc operować na pliku trzeba najpierw stworzyć do niego referencję. Służy do tego wbudowana funkcja open.
- open wymaga jednego parametru jest nim ścieżka do pliku, który chcemy otworzyć. Ścieżka może być względna lub bezwzględna.
- Domyślnie plik otwarty jest w trybie tylko do odczytu i w formacie tekstowym. Jeśli chcemy operować na pliku binarnym albo zapisywać lub dopisywać do pliku, należy podać tryb otwarcia pliku jako drugi parametr.

Operacje na plikach - tryby odczytu, kodowanie

- Funkcja open posiada następujące tryby:
  - r tylko do odczytu (domyślny)
  - w do zapisu, jeśli plik nie istnieje to zostanie utworzony, jeśli istnieje jego stara zawartość zostanie usunięta.
  - x do tworzenia, operacja nie powiedzie się, jeśli plik już istnieje.
  - o **a** dopisywanie, jeśli plik nie istnieje to zostanie utworzony, jeśli istnieje to nowa treść zostanie dopisana
  - t tryb tekstowy (domyślny)
  - b tryb binarny
  - + oznacza, że po otwarciu kursor ustawi się na końcu pliku. Domyślnie ustawia się na początku.
- Tryby można stosować łącznie, np a+b oznacza otwarcie pliku binarnego do zapisu, przy czym plik, jeśli istnieje, nie zostanie skrócony a dopisywanie będzie się odbywać na końcu pliku.
- Ostatnim parameterem funkcji open jest encoding, czyli kodowanie plików. Domyślna wartość zależy od systemu operacyjnego, w systemie Windows jest to cp1252 a pod Linuxem utf-8.

Operacje na plikach - zarządzanie zasobami

- Po skończeniu pracy na pliku należy go zamknąć. Służy do tego metoda close na obiekcie typu File.
- Warto zauważyć, że poniższy kod nie jest bezpieczny:

```
In [1]: f = open('file.txt')
In [2]: # do stuff ...
In [3]: f.close()
```

- Nie ma żadnej gwarancji, że pomiędzy otwarciem a zamknięciem pliku nie wystąpi jakiś błąd, w konsekwencji którego nie wykona się ostatnia linijka i zostaniemy z otwartym plikiem.
- Lepszym podejściem byłoby otworzenie pliku w bloku try i zamknięcie w bloku finally. Mamy wtedy pewność,
   że niezależnie od tego co się stanie plik zostanie zamknięty (o tym wkrótce).

Operacje na plikach - zarządzanie zasobami

- Oba sposoby podane na poprzednim slajdzie nie są specjalnie "pythonowe".
- Najlepszym sposobem na otworzenie pliku jest użycie słowa kluczowego with.
- Słowo kluczowe with otwiera kontekst, który znajduje się we wciętym bloku poniżej niego.
- Kiedy opuścimy wcięty blok kontekstu, plik zostanie automatycznie zamknięty, także nie musimy wcale zamykać go sami.
- To eliminuje pomyłki spowodowane zapomnieniem o konieczności zamknięcia pliku kiedy nie używamy managera kontekstu.

Operacje na plikach - zapis

- Aby zapisać jakąś treść do pliku należy go najpierw otworzyć w odpowiednim trybie (do zapisu albo do dopisania).
- Jeśli operacja otwarcia pliku powiedzie się (mamy odpowiednie uprawnienia, na dysku jest wystarczająco dużo miejsca) to możemy zapisać do niego treść używając metody write.
- Metoda write jako parametr przyjmuje ciąg znaków, który chcemy zapisać do pliku.
- Na przykładzie obok otworzyliśmy plik o nazwie file.txt w katalogu bieżącym (podaliśmy względną ścieżkę).
- Plik był otwarty w trybie do zapisu a więc jeśli nie istniał to został utworzony, a jeśli istniał to jego stara zawartość została usunięta.
- We wciętym bloku zapisaliśmy dwie linijki treści, po opuszczeniu bloku plik został automatycznie zamknięty.

Operacje na plikach - odczyt

- Aby odczytać treść z pliku można użyć metody read.
- Jeśli metoda read zostanie wywołana bez parametrów, wczyta na raz całą zawartość pliku.
- Jeśli plik jest bardzo duży to może być potencjalnie groźna operacja dlatego opcjonalnie można podać liczbę, która oznacza maksymalną ilość bajtów, które zostaną wczytane.
- Mówmy maksymalną, ponieważ zawartość pliku może być krótsza niż ilość bajtów, które zażądaliśmy przeczytać.
- Kolejne wywołania funkcji read przesuwają kursor odczytu do przodu, także zaczynamy czytać od momentu, w którym skończyliśmy.
- Kiedy dotrzemy do końca pliku, metoda read będzie zwracać pusty string.
- Aby przesunąć kursor w zadane miejsce od początku pliku należy użyć metody seek.
- Aby poznać obecną pozycję kursora w pliku należy użyć metody tell.

```
in [1]: with open('file.txt', 'r') as f:
            content = f.read(4)
            print(f'Content I read is: {content}')
            print(f"This is where I'm in the file: {f.tell()}")
            content = f.read()
            print(f'Some more content I read: {content}')
            print(f"And now I'm here: {f.tell()}")
            content = f.read()
            print(f'Even more content I read: {content}')
            print(f"And where I am now: {f.tell()}")
            f.seek(0)
            print(f"I should be back now: {f.tell()}")
Content I read is: Ala
This is where I'm in the file: 4
Some more content I read: ma kota
Kot ma Ale
And now I'm here: 24
Even more content I read:
And where I am now: 24
 should be back now: 0
```

Operacje na plikach - odczyt

\$

- W przypadku plików tekstowych bardzo często chcemy czytać plik linijka po linijce a nie bajt po bajcie.
- Istnieją trzy główne sposoby czytania pliku linijka po linijce.
  - Podejście prehistoryczne: użycie metody readline
  - Podejście średniowieczne: użycie metody readlines. readlines zwraca listę, której każdy element jest pojedynczą linijką przeczytaną z pliku. Wciąż może być przydatna kiedy nie chcemy czytać linijka po linijce ale poruszać się po pliku w wybrany przez nas sposób. Należy jednak pamiętać, że readlines wczyta cały plik, niezależnie od jego wielkości.
  - Podejście standardowe: użycie leniwego iteratora zwracanego przez obiekt typy File. Sam deskryptor pliku zwraca iterator przechodzący linijka po linijce przy czym jest on lepszy od readlines ponieważ nie wczytuje na raz całego pliku. Ten sposób jest preferowany.

```
In [1]: f = open('file.txt')
In [2]: while(True):
            line = f.readline()
            if not line:
                break
            print(line)
Ala ma kota
Kot ma Alę
In [1]: with open('file.txt') as f:
            lines = f.readlines()
            for line in lines:
                print(line)
Ala ma kota
Kot ma Alę
In [1]: with open('file.txt') as f:
             for line in f:
                 print(line)
Ala ma kota
Kot ma Ale
```


Na podstawie pliku python_zen.txt z repozytorium, wykonaj szereg operacji:

- Napisz funkcję wczytującą plik i wyliczającą ilość linii oraz ilość znaków niebędących spacjami
- Napisz funkcję, która podmieni wszystkie słowa "is" na słowa "was" i zapisze wynik do nowego pliku
- Napisz funkcję, która na podstawie parametru będącego liczbą, usunie z pliku linię podaną jako argument (jeśli drugi parametr should_remove będzie ustawiony na True), w przeciwnych wypadku zamieni wszystkie litery z tej linii na wielkie.